

Nr 712

Av herr Nilsson, Ferdinand, m. fl., om höjning av anslaget till
Kostnader i samband med permanent skördeskade-
skydd.

(Lika lydande med motion nr 901 i Andra kammaren)

När skördeskadeskyddet genomfördes var det klart angivet att det avsåg en försöksverksamhet för att efter erfarenheter så småningom förbättras. Det är glädjande att den obligatoriska anslutning, som kunde ha genomförts förra året, dock i år kommer till stånd. Många jordbrukare som betalat till försäkringen men försummat anmäla sig har därigenom sammanlagt förlorat stora belopp.

En annan punkt i fråga om vilken berättigad kritik riktats mot det tillämpade systemet avser de otillräckliga resurserna.

Statsrådet Holmqvist erinrade i svar på en fråga i riksdagen härom att avsättningen till skördeskadefonden uppgår till ett så ringa belopp som 30 milj. kr., varav jordbruket tillskjuter hälften och staten hälften.

När vi då vet, sade jordbruksministern, att skördevärdet för hela den vegetabiliska produktionen i landet är 3,8 miljarder kr. inser vi ju att denna årliga avsättning — som svarar mot ungefär 0,8 procent av det totala skördevärdet — aldrig kan ge en försäkring som tillnärmelsevis möjliggör ersättning för samtliga skördeskador. Självrisken är alltså betydande, sade jordbruksministern — om man sloge ut den på totalbeloppet skulle den ligga kanske bortåt 600 milj. kr. Nu bär ju inte hela det svenska jordbruket självrisk samtidigt — skördeutfallet blir aldrig sådant — men faktum är att det finns betydande brister i detta avseende.

Dessa eller liknande synpunkter har även tidigare framhållits av representanter för jordbruket. Därtill kan fogas erkännandet att jordbrukarna i viss mån kan sägas ha sig själva att skylla. Från början var beloppet något högre, eller 40 milj. kr., på liknande sätt delat. Systemet verkade då på en del håll så illa att bönderna själva prutade ner sitt bidrag med 5 milj. kr. samtidigt som finansdepartementet med välbehag sparade motsvarande belopp. Numera anser nog många att det inte var någon klok åtgärd. Det är inte genom sådant snålände som skördeskadeskyddet förbättras.

I framställning till statens jordbruksnämnd har skördestatistiska nämnden hänvisat till att inträffade prisstegringar, genomförda förbättringar av skyddet m. m. kommer att medföra en stegring av jordbrukarnas genom-

snittliga självrisk med ungefär en tredjedel av det av jordbruksministern nämnda beloppet 600 milj. kr. eller från 15,5 till 19 procent. För att möta denna ökade belastning tillstyrker jordbruksnämnden statistiska nämndens förslag att höja det statliga anslagsbeloppet från 15 till 22,5 milj. kr. under förutsättning att jordbrukets tillskott höjes med motsvarande belopp.

Departementschefen skjuter även denna gång på förbättringsförslaget och föreslår förändrat anslag på denna punkt. Han hänvisar emellertid till kommande förhandlingar i samband med de överläggningar med jordbrukarna om produktprissättningen som avses skola äga rum i början av 1969. Härtill torde det böra anmärkas att genom ett sådant uppskov kommer jordbrukarna onödigt länge att utsättas för den ökade självriskbelastningen, något som vid ett ogynnsamt skördeutfall kan bli kännbart nog. Erforderliga överläggningar med jordbrukets förhandlare borde därför kunna komma till stånd snarast under förutsättning att riksdagen beviljar den av statens jordbruksnämnd förordade anslagshöjningen.

Därför föreslås,

att riksdagen måtte besluta höja anslaget för i motionen angivet ändamål till Kostnader i samband med permanent skördeskadeskydd för budgetåret 1968/69 med 7,5 milj. kr. att utgå under förutsättning att från jordbrukets sida motsvarande höjning sker.

Stockholm den 24 januari 1968

Ferdinand Nilsson (cp)

i Kungsängen

Nils-Eric Gustafsson (cp)

Ivan Swanström (cp)

Axel Wikberg (cp)